

KAINA:

Metams 5 r., pusmečiui 2 r.
60 k., 3 mėnesiams 1 r. 30
kap., 1 mėnesiui 45 k.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys) prieš
tekstą 60 k., po teksto 30 k.
Darbo ieškantiems: eilė
10 k.—Giminių ieškantiems:
eilė po teksto 10 k.

Lietuvių Balsas

"REDAKCIJOS"

ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Sapioru per.
n. 9. b. 9. Telef.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be so-
kmdienų, nuo 12 v. diena
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
5 kap.

Metai II.

Petrapilis. Gegužės 15 d. 1916 m.

№ 37 (66).

Tuojaus reikalingi:

Vidurinio mokslo LIETUVIS AGRONOMAS ūkio kursams
vesti, sąlygos geros.

RAŠTININKĖS bei RAŠTININKAI moką apyskaitas —
sąskaitas tvarkyti.

Stalių dirbtuvei VEDĖJAS, staliai, ir 20 darbininkų kurpių,
kurpiei čia paluosuojami nuo kareiviavimo.

SĄLYGOS KOGERIAUSIOS, gyvenimas pigesnis negu kitur.

Kreipties: KOSTROMA, Rusina ul. 34. Litovskij Komitet.
866—4

Voroneže, „Saulės“ kursuose

Birželio 1 d. bus pradėtos naujos jaunikačių ir mergai-
čių, norinčių liaudies mokytojų teises įgyti, kuopos pamokos.

Norintieji naujosios kuopos pamokomos pasinaudoti

turi turėti 4—5 klasių didumo mokslą ir išreikšti savo norą, paduodami savo
adresus ir atsiųsdami mokslo ir elgimosi liudymus Centralinio Lietuvių Dr-jos
Komiteto įgaliotiniui Kanauninkui Olšauskiui: Voronež gub., Malaja Dvorianskaja
ul. Nr. 21. Kiekvienas gaus atskirą pakvietimą.

„Saulės“ Draugijos pirmininkas

Kan. K. Olšauskis.

909—6

Rankų darbų ir vaikų prieglaudų prižiūrėjimo kursai VORONEŽE.

Birželio 1 d. mergaitėms prasidės rankų darbų ir vaikų
prieglaudų prižiūrėjimo-vedimo kursai.

Norinčios stoti į šiuos kursus, teišreiskia norą ir pra-
neša apie savo išsilavinimą, paduodamos savo adresus su
elgimosi liudymais Centralinio Lietuvių Komiteto įgaliotiniui
Kanauninkui Olšauskiui, Voronežas, Mažoji Dvorianskaja
g-vė Nr. 21.

Pranešusios adresus kiekviena gaus atskirai kvietimą.

Lietuvių Draugijos įgaliotinis Kanauninkas OLŠAUSKIS.
1000—4

„Lietuvių Balso“ skaitytojams.

Gegužės 7 d. „Lietuvių Balso“ Redakcija ir Administracija
KELIASI Į KITĄ BUTĄ.

Tat pradėdant NUO GEGUŽĖS 7 DIENOS PRAŠOME visus laiškus, rankraščius, pinigus ir
apskritai visa siųsti „Lietuvių Balso“ Redakcijai arba Administracijai nebe Petrograd, Baskov
per. 29, bet nauju adresu: PETROGRAD, SAPERNYJ per. 9, kv. 9. „Lietuvių Balso“ Redakcija
(arba Administracija).

Anglijos LONDONE.

„Lietuvių Balso“

pirktis galima pas p. J. NAUJOKAI-
TĮ Nr. 47 Planet Str., Commercial
Road, East.

Amerikoje BALTIMORĖJE

„Lietuvių Balso“

pirktis galima p. A. RAMUŠKOS
knygynė 514 v. Saratoga st.
940—5

„Lietuvių Balsui“ PRENUMERATĄ ir SKELBIMUS priima

Odesoje Kun. V. Draugelis,
Rišdevskaja g-vė Nr. 20.

Voroneže J. Motuzas,
Lietuvių Komitete.

Saratove J. Dailydavičius,
Lietuvių Komitete.

Laiškas apie Lietuvą.

Amerikos Jungtinių Valstijų valdinys
Jonas Jonyla, Vokiečių vyriausybės
leistas, apvažiavo vokiečių užimtą
Lietuvą ir karo belaisvių stovyklas
Vokietijoje. Dabar Amerikos lietuvių
laikraščiuose jis aprašinėja, ką ma-
tęs. Vienas jo laiškas, rašytas iš Ber-
lyno, įdėtas š. m. „Vienybės Lietu-
vininkų“ Nr. 17-me. Jonas Jonyla
aprašo jame įvairius komitetus, ku-
rie užsiima nuo karo nukentėjusiųjų
šėpimu Lietuvoje. Tarp kitų, jis api-
būdina lenkų piliečių Komitetą, jo
tikslus ir darbus Lietuvoje ir Prūsų
Lietuvių Komitetą. Laiškas labai įdo-
mus ir duoda daug svarbių žinių
apie gyvenimą ir visuomenės darba-
vimąsi vokiečių užimtoje Lietuvoje.
Dedame jį „Lietuvių Balso“ išties,
netrumpinę.

Red.

„Nežinau, ar gavote mano dvi trumpas iš Berlyno rašytas žinutes? Vieno-
je aš atsiliepiu į jūsų laikraštyje tilpu-
sį straipsnį kuriame buvau minėtas kai-
po Prūsų Komiteto nukentėjusiems nuo
karo lietuviams šėlpti narys. Aš
pranešiau, kad prie minėtojo K-to „tuo
tarpu“ dar nepriguli. Kitoje žinutėje
trumpai parašiau apie visus komitetus,
kad matytumet, jog jie visi buvo ža-
dėję duoti lietuviams pašalpos per vy-
riausybės rankas. Iš jų jau tada išsky-
riau Lietuvių Komitetą Vilniuje (Sme-
tona pirm., Dogelis—sekr.), prie kurio,
kaip man p. Saulys buvo pasakojęs,
prigulėję klerikalai ir socialistai. Lie-
tuvoje tada minėjau tris komitetus: 1).
Piliečių Komitetą, prie kurio prigulėjo
ir dabar priguli 13 lenkų, 5 lietuviai
„Ukininko“ partijos, 3) gūdai ir 3 žy-
dai. 2). Lietuvių Komitetą Vilniuje, 3).
Lietuvių Komitetą Prūsijoje. Be to viso,
galiu dabar pasakyti, kad Piliečių Ko-
mitetas (Buerger Komitet) šėpimu
nukentėjusiems patsai neužsiima, bet už-
siima šale jo stovinti sekcija, taip va-
dinamas Lenkų Komitetas. Kaip prane-
šė p. Smetona, Piliečių Komiteto nariai
lenkai yra ir nariais Lenkų Šėpimo
Komiteto, prie kurio priguli taip pat
kunigas pralotas Michalkevičius. Tas
lenkų Vilniaus komitetas gauna nuo
Lenkų Centralinio Komiteto iš Vevey,
Šveicarijoje, nuo pereinamos vasaros mėne-
sis į mėnesį po 50,000 markių, iš ku-
rios tai sumos vieną trečdali, Vevey
Komiteto nurodymu, turėtų duoti lietu-
viškai kalbantiems lietuviams, taigi tu-
rėtų atiduoti Lietuvių Komitetui. Ponas
Smetona ir kun. Dogelis vienok savo
rašytame Vevey Komitetui laiške prane-
šė, kad lietuviai iš siunčiamųjų Vilniaus
Komiteto pinigų nieko negauna ir pra-
šė Lenkų Centralinio Vevey Komiteto,
kad pasauliui negarsintų, jog jie ir lie-
tuviams ką duoda. Ponas Smetona ir
kun. Dogelis minėtame pranešime įtaria
lenkus, kad jie už prisiųstuosius į Vil-
nių pinigus steigia lenkiškas Lietuvoje
mokyklas. P-as Smetona rašo, kad Lie-
tuvių Šėpimo Komitetą, taip lygiai
kaip ir Lenkų Komitetą, yra pripažin-
tas vokiečių vyriausybės, taigi yra lega-
lus, tik iš niekur negauna pašalpos ir
maža ką gali veikti. Pradžioje vyriausy-
bė, rodos, norėjo kontroliuoti kaip Len-
kų Komiteto taip ir Lietuvių Komiteto
veikimą, t. y. norėjo kad už gautuosius
ar surinktuosius pinigus būtų perkami
kur nors neutralioje šalyje valgomieji
ir šiaip daiktai ir kad tie daiktai vo-
kiečių valdininkams prižiūrėti ir kontro-
liuojant būtų dalinami liaudžiai be skir-
tumo tautos. Tas vyriausybės sumany-
mas vienok neįvyko. Aš tikrai sužino-
jau, kad Lietuvos žydai neapsakomai
dideles sumas ir Vilniaus lenkai, kiek
žinau, po 50,000 markių į mėnesį gau-
na „cash“ pinigais, kuriais gali daug

daugiau padaryti, ne kaip kad gautų į
dalytų daiktus. Tokiu būdu ir Lietuvių
Vilniaus Komitetas, kuris užsiima pašal-
pos darbu visoje Lietuvoje, turėtų
gauti tą pašalpą vien gyvais pinigais,
o ne daiktais, kuriuos paskui
turėtų išdalinti visiems Lietuvos gyven-
tojams be skirtumo tautybės ir tikėjimo.
Kada kun. Gaigalaitis vasario mėnesyje
man pranešė, kad jis gavęs nuo Ame-
rikos lietuvių 1.000 dolerių tai aš jam
taip paaiškinu, kad arba tuos pinigus
pasiųstų Lietuvių Komitetui Vilniuje,
arba niekam neduotų, „lenkai, saką ir
žydai Lietuvoj gauna nuo pasaulio
tūkstančių tūkstančių, kuriuos patys
vieni sunaudoja, lietuviai iki šiol nuo
niekieno negavo nieko, kaip tik tuos
našlės skatikus nuo savųjų iš Ameri-
kos, tai dabar dar mes ir tuos tarp vi-
sų dalykime!“ Tokiu būdu visą surink-
tąją Amerikoj nukentėjusiems nuo karės
pašalpą reikia būtinai siųsti vien Vil-
niaus Lietuvių Komitetui (Ponas Sme-
tona, Makarjevskaja 15, Vilnius). Kitaip
pinigai nepasiektų savo tikslo. Siųsti
pinigai reikia veik, nes vargas iš visų
pusių pradeda baisiai grėsti Lietuvai
vis labiau ir labiau. Naujai reikia pi-
nigai rinkti ir vėl siųsti.

Šveicarijoje Friburge pabaigoje
pereitų metų susidarė „Generalinis Ko-
mitetas Šėlpti nuo karo nukentėjusiam
Lietuvai“, panašiai kaip Lenkų Vevey
Komitetas Lenkijai. Į komitetą įeina ke-
li lietuviai ir keli Lietuvos dvarininkai.
Darbas yra labai pagirtinas ir garbės
vertas. Komitetas daro ką gali, dirba
uoliai, bet netaip lengva yra prasiskinti
kelį. Vargas, kad lietuviai pasauliui yra
menkai žinomi. Šio komiteto rengiasi
delegacija važiuoti prašyti pagalbos į Ry-
mą pas popiežių. Komitetas gauna šio-
kių tokių rinklavių ir nuo Šveicarų. Pi-
nigus žada siųsti vien lietuviams, jeigu
lenkų Vevey Komitetas neišsižadės savo
Lietuvos lenkų globos. Girdėt vienok,
kad Vevey Komitetas skiriamuosius Lie-
tuvai į mėnesį dabar jau norįs siųsti
šitam Lietuvių Komitetui. Tada Fribur-
go Komitetas dalytų pašalpą visiems
Lietuvos gyventojams: lietuviams, len-
kams ir gudams proporcingai lygiai.
Lietuvių Friburgo Komitetas politika ne-
užsiima, bet kadangi lenkai dvarininkai
yra už uniją, lietuviai gi yra tautininkai
tai menkos kolizijos neišvengiamos.

Lietuvių Prūsų Komitetas iš pat
pradžios buvo sudarytas tik provizo-
riai, per privatus pasikalbėjimus. Val-
dyba, kas bus pirmininkas kas kasierius,
kas sekretorius, niekad nebuvo aptarta.
Dabar, kad pp. Stepulaitis ir Stiglorius
išvažiavo į Kauną, Komitetas visiškai
taip kaip prieš. Nariai vienok to ko-
miteto, kaip kun. Gaigalaitis ar p. Sti-
glorius, kuris iš pašaukimo yra kasie-
riumi (Zahlmeister) prie kareivijos, ga-
lėtų gal kaip privatiniai asmenys da-
lyvauti tarpininkais tarp Amerikiečių ir
Lietuvių Vilniaus Komiteto pinigų
siuntinėjant. Geriau vienok yra bandyti
siųsti pinigų tiesiog vardu p. Smeto-
nos į Vilnių per Koenigsberg Ost
Preussische Bank., kuri įsteigusi Vilniu-
je savo šaką, arba per Vilniaus Komen-
dantūrą. Sakau bandyti, nes iki šiol
neesu girdėjęs, kad Lietuvių Komitetas
tiesiu keliu kokius nors pinigus būtų
gavęs. Lenkų Vevey Komitetas siunčia
iki šiol pinigų į Vilnių taip pat priva-
tiniais keliais.

Jonas Jonyla.

Abiturientų domei.

Mūsų mokinančiosios jaunuomenės
dalis šiemet baigia vidurines mokyklas.
Voroneže Yčo gimnaziją baigia kaip
buvo rašyta „L. B.“ Nr. 15 (44), 28
katalikai, Dotnavos ūkio mokyklą, ku-
ri dabar perkelta Bogorodickanį Tulos
guberniją, baigia 5 lietuviai. Atsirai ir

daugiau baigiančių vidurines mokyklas lietuvių moksleivių. Tarios, jog, kad ir nedidelę jų dalelę norėtų apsirinkti sau agronomijos mokslo šaką. Šių tai moksleivių domę norėčiau atkreipti į Maskvos Ūkio Institutą, kuriame lietuvių studentų labai maža. Viso labo studentų skaitoma lig 1500; lenkų, latvių gruzinių ir armėnų skaitoma dešimtimis, lietuvių gi nė lig dešimties nepriskaitysi. Kadangi ši mokykla yra viena iš geresniųjų mokyklų ir kol savų neturėsime, jos lietuviams moksleiviams nereikėtų užmiršti. Maskvos Ūkio Institutas pernai rudenį minėjo 50 metų savo amžiaus sukaktuves, taigi įsteigtas 1865 metais. Nedaug Rusijoj augusių ūkio mokyklų; buvo Pulavuose Liublino gubernijoje, tebėra Voronežo Ūkio Institutas, prie Kievo ir Rygos (dabar Maskvoj) Politechnikų ūkio skyriai, Petrapilio augstieji ūkio krusai. Bet tų mokyklų tarpe pirmą vietą užima Maskvos Ūkio Institutas; ši mokykla labai gerai sutvarkyta ir turtinga. Nėra čionai kursinės sistemos, kaip kaikuriose kitose mokyklose, taigi čia galima ne tik gamtos ir agronomijos mokslais užsiimti, bet dar gerokai pasilavinti naudingų knygų skaitymu iš kitų mokslo sričių. Institutas turtingas savo didelėmis laboratorijomis ir garsiais žinovais profesoriais, kurie sugeba ne tik gerai aiškinti mokslą, bet ir žadinti jo meilę. Čia sukoncentruotos nemažos rusų mokslo vyrų pajėgos; garsus Fortunatovas ir Prianišnikovas, plačiai žinomas zoologas ir bitininkas Kulaginas, botanikas Rostovcevas ir daug kitų profesorų — vis tai pasižymėję mokslininkai. Daugumas jų patyrę pedagogai; todėl jie labai prieinami ir juose kiekvienas, kas ieško ras sau mokslo šaltinį. Instojimo sąlygos dar nežinomos; jos bus galima sužinoti iš Instituto kancelerijos. Gali būti, jog, kaip ir pernai, šiemet bus priimami naujai stojantieji atestatų konkursu, bet gali paskelbti ir egzaminų konkursą. Gerai baigę instituto mokslą gauna mokyto agronomų diplomą I rūšies; kiti gi — II rūšies.

Julijus Goštautas.

Lietuvos ekonomika.

— Bendros pastabos — žemės darbas. — Žemės valdymas. — Pramonė. — Prekyba. — Išvados. —

Etnografinė dabarties Lietuva, esanti tarp Nemuno ir Dauguvos ir besiremianti vakarų savo šalimi į Baltijos jūras, visa tilpsta keturkampyje, kurio kurtėmis yra miestai: Ryga, Dinabarkas, Gardinas, Karaliaučius. Visas šitas kraštas žemės sudėtimi ir klimato ypatybėmis toks vienodas, kad pralenkus jo sieną į kurį šoną skirtumas darosi visai aiškus. Iš čia kyla Lietuvos augalų bei gyvių vienodumas ir kas toliau — ūkio vienodumas, žiūrint į žemės darbo techniką ir į vaismedžių bei miškų, o taip pat gyvulių auginimą.

Geografinis Lietuvos padėjimas, kaip galima iš karto pastebėti, pats nėra blogas. Aprėpta žymiomis upėmis ir besiremianti į jūras Lietuva sudaro vieną geografinį kūną ir, besirazdama tarp didelių ir turtingų tautų, tur naturalias ekonominiam susižinėjimams sąlygas. Susižinėjimai gi šitie Lietuvai reikalingi ir net būtini, nes delei mineralinių krašto turtų trūkumo Lietuvos ūkis yra vienašalis. Lietuva yra pirm viso ko žemdirbių kraštas. Nebloga apskritai jos žemė ir geras klimatas leidžia plačiai kultivuoti visą žemę, sodnus gyvulius veisti ir, be to, dar miško ūkiu, verstis nes par ligi šiol miškų užsiliko gerokai. Tuo tarpu, kaip sakytą Lietuvoje trūksta mineralinių turtų, pavyzdžiui geležies, anglų, ir todėl Lietuvoje niekados negalės virsti didelės pramonės šalimi ir jai visuomet bus svarbu palaikyti su pramoningais kraštais tikrą prekybos santykių. O kadangi, kaip iš istorijos prityrimo žinoma, ekonominiai mainai tėra patogūs tik stipresnei pusei, tai Lietuvos ekonomikoje delei šitos priežasties kyla drama, kuri ligi šian dien neapsakomai slėgia ekonominį krašto gyvenimą, — ir štai kokiū būdu.

Pirm karo nelengva buvo gauti vietą lietuviui agronomui Lietuvoje. Vyriausybė darė visokių kliūčių, kad tik mažiau vyriausybės vietų tektų lietuviams, ir grūdo, kaip įmanydama, rusus. Bet vis dėlto jau ir tuomet agronomas galėjo gauti ir vyriausybės agronomo ir privatinę vietą dvaruose. Dabar tie laikai jau į praeitį, tur būti, nuslinkę. Šimtmečiais spaudė mūsų tautą stipresni kaimynai. Netekę savistovybės pirma buvome lenkų naguosna, kurie, kaip žinome, galybės eibių mūsų tautai pridarė. 1795 metais Lietuva pateko rusams; skaudžiąją šią leteną pajutome, paluosavus valstiečius iš dvarininkų vergijos. Per 40 metų stengiasi išveržti lietuviams jų brangiau šią tėvų palikimą — kalbą. Bet tie laikai jau praėjo. Dabar jau mes tikimės jei ne Lietuvos valstybės, tai bent mūsų šalies plačios autonomijos. Naujai tvarkai įvykus, turėsime susilyginti kultūra su mūsų vakarų kaimynų tautomis. Mūsų šalis — žemdirbių šalis; gi didžiojoje Lietuvos dalyje tebeprisiliekama pasenusio trilaukio ūkio sistemos. Todėl mūsų žemė kur kas mažiau išnaudojama, kaip kad vokiečių, latvių, belgų. Žemės ūkio srityje turėsime visupirma prisivytį kitas kurtūringąsias tautas; gi lietuvių agronomų pas mus nedidelis skaitmuo. Taigi kviečiu lietuvių abiturijentus stoti Maskvos Ūkio Institutą, jeigu tik žinoma, turi prie šio mokslo šakos pašaukimą.

J. Valiūnas.

Švedų Lietuvių Komiteto susirinkimas.

Gegužės pirmą dieną Lietuvių Centralinis Komitetas nukent. dėl karo šelpti šaukė Stokholme konferenciją pasikalbėti su Amerikos lietuviams (veikėjais) apie pagalbos teikimą mūsų tautiečiams, likusiems vokiečių užimtoje Lietuvoje.

Padėjimas Lietuvoje, kaip matyti iš visų žinių, labai sunkus: reikalinga kuodidžiausia ir kuogreičiausia pagalba.

Prieš paskirtą dieną į Stokholmą atvažiavo Centr. Komiteto pirmininkas M. Yčas, Maskvos Komiteto nuk. nuo karo šelp. vicepirmininkas inžineris Naruševčius, Centralinio Komiteto Kopenhagos igaliotinis J. Savickis. Nesulaukus atstovų iš Amerikos ir žinių nuo jų gegužės 3 d. buvo sušauktas nepaprastas susirinkimas Švedų Lietuvių Komiteto, kuriame dalyvavo, palyginti, gana daug lietuvių. Šiame susirinkime pirmučiausia M. Yčas išreiškė širdingą padėką Švedams už jų rūpesnius ir aukas mūsų tautiečiams, pasilikusiems už mums neperžengiamos sienos.

Paskui Sekretorius Komiteto fil. d-ras Seudebergas davė apyskaitą, iš kurios matyti kad per trumpą laiką savo darbavimosi Komitetas pasiuntė į Lietuvą visokiais daiktais ir pinigais iš viso apie 25.000 kronų. Tai yra dulkė, sulyginant su ta pagalba, kurios dabar reikalauja Lietuva. Šiame susirinkime tarp kito ko nutarta:

1) tuojaus išsiųsti likusius Komiteto Kasoje 4000 kronų Vilniaus Lietuvių Komitetui nuk. dėl karo šelpti; siunčiamas dabar Centralinio Komiteto pinigų šiaip sunaudoti: 15000 kronų išsiųsti pinigais, o už 20.000 kr. supirkti visokių daiktų, kuriuos galima vežti iš Švedijos, ir viską siųsti į Vilnių minėtam Komitetui;

2) deleguoti liepos mėn. pradžioje daktarą Seudebergą į Lietuvą susipažinti su dabartiniu Lietuvos stoviu ir susižinoti su likusiais ten mūsų intelegentais;

3) prašyti anglų vyriausybės per jų pasiuntinį Stokholme kad Anglija įleistų vežamas iš Amerikos iš kitų šalių į Lietuvą prekes. Komiteto Pirmininkas Stokholmo miesto galva

ir Rigsdago narys K. Lindhagenas pasižadėjo inešti į Rigsdagą klausimą, kad šelpti Lietuvą padėtų ir Švedija kaip Valstybė.

Gegužės 4 d. M. Yčas su Valst. Damos delegacija išvažiavo į Londoną, o Naruševčius Maskvos miesto reikalais į Ameriką.

Gegužės 5 d. atvažiavo į Stokholmą Amerikos delegatas, Tautinis Sandaros pirmininkas Karuža, kuris pasivėlavo, Anglams jo laivą sulaukė. Karuža, kaip Amerikos valdinis, kurį vokiečiai, tikimasi įleisti į Lietuvą, pasižadėjo važiuoti į Lietuvą sykiu su deleguojamu dak. Seudebergu, gi dabar Karuža išvažiavo į Londoną pasimatyti su M. Yču.

Jonas Aukštuolis.

Stokholmas.

Kaip vokiečiai valdo Lietuvą.

„Berliner Tageblatt“ o „Nr 165 buvo dr. P. Michaelio korespondencija, pavadinta „Kaunas ir Vilnius“. Bet tiem dviem miestam ir jų padėjimui aprašyti labai maža vietos tepaskirta. Tai tik proga pakalbėti bendrai apie visą kraštą, apie dabartinį jo stovį.

Pirmiausia pabrėžiama, kad 1812 metų laikais ir Napoleono tikslai buvo visai kitokie, neg dabarties aplinkybės ir vokiečių tikslai. Napoleonui nerupėjo Rusijoj užimti plotai, jis vijėsis tik kariuomenę, gi paskui vokiečių kareivio dabar tučtuojau seka administratorius, kuris užimtą pedą tuoju stipriai suriša su valstybe „Ta šalis ne vien buvo vokiečių pajėgų užimta bet ji jau dabar, karo metu vokiečių pamatinių įstatymų tvarkoma. Neperdėjus galima pasakyti, kad šiandien nebėra kvadratinio metro užimtos žemės, jokio žmogaus, net gyvulio, kurio nežinotų vokiečių kontrolė. Kiekviena-

Besiplėtojančio Europoje kapitalizmo gadynėje Lietuva radosi padalinta tarp dviejų valstybių, didžiausia savo dalimi priklausydama Rusų ir tik mažą dalimi Vokios valstybės. Beteisės tautos padėjimas tarp dviejų stiprių tautų pasirodė ypatingas jau todėl, kad Rusai ir Vokia yra dvi šalį, visai skirtingi ekonomijos kultūra ir principijalniais jos krypsniais.

Gana jau priminti, jog miestelėnai sudaro Vokioje 54% visų gyventojų, o Rusuose tik 13%, kad drąsiai sprestume, jog šitų dviejų valstybių ekonomijos gyvenime didžiausio skirtumo esama, Vokia yra didžiai išsiplėtusios pramonės kraštas, tuo tarpu, kad Rusai yra pirm viso ko žemės darbo šalis. Bet drauge Lietuva, yra žemdirbių šalimis kurioje miestiečių net mažiau, negu Rusuose tik apie 11—12%. Tokiu būdu Lietuva ir etnografiniai Rusai, abu būdamu žemės darbo šalimi, turi ekonomijos srityje vienokių, bet nebendrų tendencijų ir todėl tarp jų dviejų visai naturaliai įvyksta konkurencija. Kadangi Lietuva tėra vien beteisė Rusų valstybės provincija, tai Rusų vyriausybė visuomet pajėgdavo ekonominėje politikoje proteguoti etnografinių Rusų reikalus — ir iš tikro tai darė, naudodamasi visokiomis priemonėmis. Pavyzdžiui pasakysime, jog protekcinis gelžkelių tarifas nekarta veikė taip kad net Lietuvos miestuose buvo pardavinėjami rusų javiai, tuo tarpu kad patys lietuviai turėjo javus gabenti užsienin, nežiūrint labai nepatogaus muto.

Aplamai nesant Lietuvoje savaldybės nebuvo kas rūpinasi ekonominiais krašto reikalais, o tuo tarpu ekonominiai Rusų ir Vokios santykiai skaudžiausiai atsiliepdavo Lietuvos ekonomikoje. Nepatogumas Lietuvos padėjimo tarp dviejų rivalizuojančių tautų dar didėjo dėl tos priežasties, kad šitoje rivalizacijoje ligi šiol Rusai buvo silpnesnė pusė. Jau minėtasis pavyzdys su rusų javais rodo. Nepatogumas Rusų santykių su Vokia daugiausiai krisdavo ant Lietuvos pečių, pirma dėlto, kad Rusų vyriausybė protekcinę savo politiką stengėsi atlyginti etnografinių Rusų vidurinės gubernijos kraštutinių tautų sąskai-

ta, o antra dėl to, kad Lietuva, kaip artimiausia vokiečių kaimynė, daugiausiai buvo suinteresuota laikyti su Vokia normalius ekonominių mainų santykius.

Del šitų aplinkybių pasidarė toks padėjimas, kad Lietuvos ūkininkas prispirtas buvo pigiai pardavinėti ūkio produktus užsienin ir tuo pat laiku — brangiai mokėti už gabenamas iš užsienio prekes (pav. ūkio mašinas), nes už pirmuosius ėmė didelį muitą Vokios, o už antrąsias Rusų išdas. Tokiu būdu ekonomijos bei politikos konjunktūra vertė Lietuvos ūkininką kiek galint laikytis naturalinio ūkio ir tuo pačiu neleido kultivuoti intensyvesnių žemės darbo sistemų. Todėl gerai įsidėmėjus į Lietuvos ekonomiką, galima numanyti, kad užsilaikiusios jos formos visai neatitinka to vidurinio pribrendimo, kuris, be abejo, apsireiškia lietuvių tautos gyvenime.

Apibrėžę aplamas Lietuvos ekonominio gyvenimo sąlygas mėginsime dabar analizuoti pačią tris skirtingas ekonomikos sritis: žemės darbą, pramonę ir prekybą.

Lietuvos žemė yra morenų formacija ir susideda dažniausiai iš devoninių molų ir smėlio tos pačios gadynės su paskiaus nugalėjusioms organinėms dalimis. Šita žemė nėra taip derlinga, kaip juodžemis, kurs nereikalauja intensyvos kultūros, arba geltonžemis intensyviai dirbamas, tačiau Lietuvos žemė duoda ūkininkui pakankamai vaisių, reikalaujama iš jo nuolat vienodo nemažo triūso. Todėl lietuvis, žinodamas gerai, jog jo pasiturėjimas ir net likimas pareina nuo rankų darbštumo, įprato atkakliai ūkininkauti sakant, įaugo į žemę ir laikosi jos visomis pajėgomis. Kuomet lietuvių ištinka didelis nepasisekimas, tai jo nusiminimui parodyti sakoma: nusiminė lyg žemę pardavęs. Šita Lietuvos ūkininko psichika reik visuo met atsiminti, norint tinkamai suprasti ūkininkų lietuvių laikymąsi tokiais sunkiomis ūkininkavimo sąlygomis esant.

Lietuvos žemės ūkis apskritai atrodo šiaip. Iš viso paviršiaus ariamosi žemė sudaro apie 50% arba $\frac{1}{2}$, miškai $\frac{1}{5}$, laukai bei ganyklos $\frac{1}{6}$. Iš visos gi ari-

mos žemės maž daug ketvirta dalis kas metai lieka pūdymu, nes Lietuvoje ligi šiol dažniausiai praktikuojamas trilaukis ūkis. Tikrai sakant, Lietuva gyvena dabar keičiamą metą — vietoje akstensyvaus imamasi intensyvesnio, tačiau lengva suprasti, kaip šita pažanga apsunkinta yra dėl tos ekonomijos politikos konjunktūros, kurią augščiau esame apibūdinę bendrais ruožais.

Gera ūkininkaujamuosiuose dvaruose ir pasiturinčių valstiečių ūkiuose įvestas jau daugialaukis su vaisismainiu, bet dauguma ūkių tebesilaiko vis trilaukio, ir todėl sėjamoji žemė sudaro maž daug $\frac{3}{4}$ visos ariamosios žemės.

Del ekstensyvaus ūkininkavimo žemės našumas, paliginti, yra menkas. Palyginus šiuo atžvilgiu Didžiąją Lietuvą su Mažąja Lietuva, kame ūkio intensyvumas randa atitinkamą dirvą, galima jau spėti, jog Didžiojoje Lietuvoje sėjamosios žemės našumas siekia kuodaugiausiai pusės savo potencijos.

Ėjimas prie intensyvesnių ūkio sistemų jungiasi Lietuvoje su stengimusi išplėsti pieno ūkį. Šioje ūkio srityje nebėgi tiek apsiereikšti Rusų konkurencija, kiek javų prekyboje, nes apskritai pieno ūkis Rusuose nėra tiek išsiplėjęs, kad galėtų sudaryti žymų pieninių produktų eksportą, o antra dėl to, kad šitų produktų prekyboje sveria didesnę rolę savųjų prekievių artimumas, o šiuo atžvilgiu Lietuva naudojasi pirmenybe prieš etnines rusų gubernijas. Esant gi patogesnėms prekybos sąlygoms, Lietuvos ūkininkas suprasedavo, jog pieno ūkis tegali palengvinti ėjimą prie intensyvaus ūkio, pakelti jo pelningumą ir suteikti piniginius resursus, be kurių kapitalizmo gadynėje ūkininkauti jau nebegalima. Todėl veiklesni Lietuvos dvarininkai ne nuo šiandien jau gabena pieninius produktus Lenkuosna ir užsienin, o valstietis tuos pačius produktus veža artimiausian miestan. Be to, labiau susipratusių valstiečių ėmė jungtis kooperatyvais, kad bendromis pajėgomis geriaus aprūpintų pieno ūkio reikalus.

me sodžiuje, keikvienoj didesnėj vietoj įvesta vokiečių valdymo tvarka. Ji apima visus galimus privatinis ir viešus santykius, žmonių važinėjimą, mokyklą, bažnyčią, teismą, ūkininkavimą ir ūkio pagerinimą, prekybą ir pramonę, maitą ir mokešnius. Toliau, didesniuose miestuose įvedama higijenos priežiūra, tvarkoma kainos rūpinamasi švietimu, gaisrų apsauga, miestų vežėjais ir visu viešu judėjimu, vandenim, maitos atvežimu ir tukstančių kitų viešo gyvenimo reikalų. Sakoma, kad tas milžinas administracijos aparatas įsidirbęs vis smarkiau ir smarkiau. Taisomi esą keliai, tiesiami geležinkeliai, vienu žodžiu, užkariautasis kraštas jungiamas su Vokietija įvairiausiais ryšiais jau galutinai.

Pažymima, kad padėjimas, palyginti su rudens laiku, daug pagerėjęs. Kaunas, įėjus vokiečiams, buvęs beveik visai tuščias. Krautuvės buvusios uždarytos, viskas buvę iškraustyta. Dar ir šiandien daug ko trūksta, bet dalis gyventojų jau sugrįžusi, krautuvės atidaromos, arklių tramvajus vaikščioja. „Judėjimas kad ir nedidelis, vis delto matoma žmonių gatvėse.“

Su Vilniumi pernai rudenį buvę visai kitaip. Vilnius buvęs labai prisikimšęs gyventojų. Vokiečių kariuomenė įėjusi į gyvą, net knibzdantį miestą. Bet jau labai greitai paaiškėjo, kad blizgus paviršius baisiai didelis kontrastas didžiausiai brangenybei ir bedarės minios alkui. Ir čia daug padaryta, nors ir neviskas galutinai. Pabėgėlių dalis sugrąžinta į senąsias gyvenimo vietas, daliai darbininkų rastas darbas. Ir šiandien kur kas tyliau Vilniuje, neg tuomet. Pirmutinis užnas ir upas jau senai išdulkėjo. Bet su brangumu vis tebekovojama.

Toliau dr. P. Michaelis kalba apie vietinių tautų santykius. „Čionykščios tautos skiriasi nuo kita kitos. Pradedama ateitimi spekuliuoti, kaip kieno tik norima, dalimi net veikiamas tuo krypsniu. Vienok tikruma, nepaisant daugelio sunkenybių ir kliūčių, vėl pamažu įgauna tvarką, geresnę tvarką, neg rusams viešpataujant, vokiečių tvarką. Net pabrūkiamas tat. Taigi ir į atskirų tautų pastangas išgauti savo individualiam gyvenimui teisių, kurias P. Michaelis vadina spekuliacijomis, atsako vokiečių tvarkos tikruma. Kad Betman v. Holvegas žada rytų tautas išliuosuoti ir padaryti jas savo gerais kaimynais, tai, žinoma, tik būtina jo šios valandos politika, gi tikra prasmė, kurią nuosirdžiai išreiškė „Kreuzzeitung“ a, yra tokia: „Mes svetimiems ne karai auname.“

Betman Holvegas gali kalbėti, ką nori, jis ir pritarianti jam Reichstago ir visuomenės dauguma supranta tuos žodžius ir viskas daroma taip, kaip tikrybė rodo, tikimasi ir toliau taip pat daryti: „Mes stovim stipriai... Atskiros vietos apgyvendinamos naujai. (Kuo, nežinia, bet tame paslėptame sakinyje galima suprasti daug kas). Seniau visos gatvės buvo vadinamos ir rašomos rusiškai, iškabos irgi. Dabar turėtum ieškoti, kad norėtumei rasti viso to nors pėdsaką. Gatvės žymimos vokiškai ir lenkiškai, buhalterijos knygos rašomos veik išimtimai vokiškai, žinoma vedant tat vokiečiui... Visas kraštas vis labiau išliuosojamas iš Rusijos. Iš Kauno, iš Vilniaus, iš visos Lietuvos ir Kuršo Rusija iššluota. Šimtmečių istorija ir jos niekam netikėvausiai eina dabar iš pat dugno per bandymo ugnį. (Mano pabr.)

Ta istorija vadinama netikusia, žinoma, todėl, kad ji nebuvo pasisekusi padaryti kryžiuočių ordeniui; dabar atėjo vėl vokiečiai ir žada ją pataisyti...

Ignas Jurkūnas.

Stockholmas, 17—IV—1916.

Lenkas apie Čiurlionį.

Šių metų lenkų laikraščio „Kłosy Ukrainskie“ N. 6—7-me išspauzdintas Lungardo Grocholskio straipsnis — „Čiurlionis“, kuriame autorius, pasakodamas apie lietuvių dailininko tverybą, gerėdamasis dailės vaizdais, išreiškia porą minčių, kurios, jo nuomone, gimsta lenko sieloje, žiūrint į Čiurlionies veikalus — „klausant jo varų simfonijos“.

Apskritai, matyti, autorius augštai stato M. K. dailę ir, nežiūrint „Gaz. Polsk.“ siurkštumų, atiduoda Lietuvos tveriančiai sielai, kas dera, ir tikis, jog Čiurlionis ne atskiras mūsų dailėje apsišaukimas, jog jis yra, gal būti, būsimos mūsų tautos dailės galybės reiškejas. Tik gailis autorius, kad Lietuva, norėdama pradėti statyti savistovią kultūrą, sutraukusi ryšius su praeitimi. Nes daug verčiau, girdi būtų ir patiems lietuviams daryti kultūrą išvien su Lenkais, vienijantis, nelyginant, į dvasios „Rzecz Pospolita“.

Tokios tat, trumpai sakant, mintys ir pageidavimai lenko, kuris žiūri į Čiurlionies veikalus, kaip pats Grocholskis sako. Bet dar įdomesnė straipsnio pradžia, įžanga, kuri liečia augščiausią minėtą mintis. Aš tyčia sukeičiau minčių tvarką atbulai, kad ypač būtų matyti rašinio tikslas.

— Čiurlionis.

— Nieko nesako mums tas vardas — tikrai?

Taip pradeda autorius straipsnį.

— Vienok, — sako toliau jis: — kas gi tas įstabus dailininkas, kuris kalba į mus Šopeno gaidomis, Slovackio giesmėmis, Krasinskio regėjimais, Mickevičiaus iškilingumu, Toviaskio paslaptinę ikvėpimo gilme, Vronskio ir t. t. Ne lenkas tai, bet mūsų prigimtas brolis Lietuvis (n. b. parašyta didžiąja raide).

Čiurlionies kultūrinė giminytė su lenkais aiški, ypač kad mokslus jis ėjo Varšuvoje, paskiau gyveno Vilniuje. Nes, apskritai imant, Čiurlionis savo tverība apsišaukė kaip tikras arijas — aiški ir suprantama tat jo giminytė su leukų daile.

Nors nevien lenkų daileje rasime artimų Čiurlionies tverība žymių, bet ir kitose, tečiau anos giminytės visuomet bus bendros taip pat ir mums.

Žodžiu sakant, visas kalbamasis straipsnis kupinas panašių Čiurlionies sielos, a drauge ir visos Lietuvos, giminytės su Lenkais išrodinėjimų ir tvirtinimų. Ir nors papeikiama endekų šovinistų geismai ir jų žygiai, tečiau tvirtinama, jog „suvienytosios kultūros supratimo siaurinimas etnografinėmis sienomis yra kaltė del praecities ir dar sunkesnė nuodėmė „del tų pačių tautų ateities“ (mano pabraukta. V. Bič.)

Nes visos tautos tautės, girdi, turėtų spiesties krūvon — sakysime Grocholskio žodžiais — Jageloniškai katalikiškos arijų kultūros tverti.

Sio pasiūlymo nesvarstau, bet neabejotina ir aišku, jog Grocholskio pasiūlymui lemta gal amžinai vien pageidavimu likti. Džiaugiamės iš jo lupų išgirdę pasitikėjimą, jog Lietuvai lemta, gal būti, didi dailės kultūros ateitis, ir, Dievas duos, gal jo ir neapvilsime.

Vyt. Bičiūnas.

Iš lenkų gyvenimo.

Prūsų seime buvo įdomus posėdis — tarimos del 100 milijonų markių, skiriamų žemės kultūrai kelti.

Iš visa ko matyti, vokiečių, be reikalo — nieko nedaroma — visur skaitmuo, objektyvumas, metoda. Kam turi, dingti žemės, kad ir lenkų gyvenamos, arba per šį karą paimtos, kad jos gali būti vokiečių gaivalo stiprinamos ir kolonizuojamos.

Tai ir su šiais 100 milijonų. Be plynių bei durpynių Prūsų pietuose sausimo bei kultūravimo, šie pinigai bus taipojau

„rytams“ kolonizuoti, vadinasi lenkų žemei. Be to, užimtosiose vietose bus gaminamos „ūkio rentos“, pavedamos ypač šio karo invalidams visai geromis sąlygomis. Šie pinigai bus pavesti banko įstaigai „Sclhandlung“.

Lenkų, kaip imanant, buvo spiriamasi, kad seimo būtų nutarta ir pabrėžta, kad šiais pinigais gali naudoties visokių tautų žmonės, drauge ir lenkai. Seimas lenkų propoziciją atmetė: nėsą reikalo keisti senųjų gerųjų valstybės įstatymų.

Ūkio ministeris del to reikalo šiaip lenkams aiškino: lenkams, girdi, juo labiau atsižvelgus į jų žygius šiame kare, bus leidžiama apsigyventi savo tėvynėje ir naudoties rentomis, bet pirmiausia vokiečiai privalo vykinti ne lenkų kolonizacijos planus, o savo.

Galicijos lenkai labai susirūpinę savo krašto atstatydimu. Ir tas jiems vyksta, atsižvelgiant jau vien į tai, jog senai turi savavaldybę ir įgudę valdyties, antra, karštai kalbama ir dirbama įvairių pažiūrų lenkams suvienyti.

Iš Lietuvos.

K o p e n h a g a. Vilniuje, kaip praneša „Polnisher Blaetter“, vyriausybės esąs išleistas gana įdomus įsakymas. Štai kaip rašo „Vilnoer Zeitung“, iš kurio žinia paimta:

„Kaip pasirodė, Vilniuje yra Mokslo kursai (Lehrkurse), kurie yra lyg koks universitetas. Del karo padėjimo visos mokslo idėjos, neatiškančios vado p. Obsto paliepiimų, negali būti leidžiamos ir del to įsakoma.

1. Mokyklos ir kursai, pavadinti „universitetu“, draudžiama.
2. Draudžiama taip pat dabar esantieji ūkio kursai ir nuolatinės lekcijos už mokyklos sienų.
3. Laikinos lekcijos gali būti leidžiamos šefui sutikus“.

Tai oficialinis įsakymas. Daug kas reikėtų čia paaiškinti. Lukterisime — paaiškės.

J. S.

Netyčia gavau einančio Vilniuje vokiečių kalba laikraščio „Vilnaer Zeitung“ du numariu. Numaryje 94 — me radau nedidelę žinutę apie „Volkskuechen in Vilno“ (Vilniaus liaudies valgyklos), kuri aiškiai parodo, kaip Vilniuje trūksta valgomų daiktų ir kuo valgydinama ten žmonės.

Liaudies valgyklų organizacija, taisydama balandžio 30 d. gėlių dieną kreipiasi į Vilniaus visuomenę, prašydama palaikyti savo aukomis ir darbu šią rinkliavą. Grovas Lubienskis, organizacijos vardu, duoda jos veikimo apyskaitą:

Per sausį, vasarį ir kovo mėnesius dvilikoje liaudies valgyklų išduota 333873 pietūs. Dabar atidaryti dar dvi panašios valgykli. Kiekvienos valgyklos virtuvėje įtaisyta po 2 katilų, į kuriuos telpa po 250 litrų viralo. Iš 333.873 pietų — 267 622 išduoti krikščionims ir 66.251 žydams. Iš viso šiems pietums išėję 19035 mrk. (Riksmark). Pietums virti buvę suvartota 11.521 kg. (kilogramas) kruopų, 55.566 kg. bulbių, 1666 kg. žirnių, 7507 kg. miltų, ir 3283 kg. druskos.

Apie mėsą, taukus, pieną ir sviestą nė žodžio.

Jonas Aukštuolis.

Stokholmas,
7—5—16.

Korespondencijos.

GOMELIS Mogil. gub.

Gomeliečiai lietuviai gali pasiūlyti savo darbo vaisiais. Kai kurių tautiečių pasiūventimu tautos

* „P. Blaetter“ yra lenkų informacijos laikraštis, einas Šarlotenburge prie Berlyno. Antras man žinomas lenkų laikraštis vokiečių kalba — tai „Polen“, legijonistų organas. Jame buvo išspauzdintas ilgas straipsnis „Iš Lietuvos“. Čia kalbama apie Vilniaus padėjimą vokiečiams ateinant. Bet nei karo aukų visuomenės šelpimas, nei tautos — visai nepamiršta, tik vienoje vietoje, kalbant apie varpų gabenimą, pasakyta, kad lenkai juos gynę.

dirvoje, jau padarė nemažą pradžią, nes nemažas mūsų tėvininių būrelių netiktai kad užmezgė tarp savęs draugiškus ryšius, betgi ir vykusiai lavinasi tautine daile. Susidarė nemažas choras, kuris kaskart vis geriau lavinasi, pastaruoju laiku jau gana puikiai pagieda. Didžiojo šeštadienio naktį Gomelio bažnytelė tiesiog siaudė nuo lietuviškų giesmių ir žavėto žavėjo susirinkusių krikščionis atiduoti garbę gulinčiam grabe pasaulės Išganytojui.

Velykų antrą dieną tas pats giesmininkų bei daininkų būrelis padarė savybės vakarėlį, per kurį buvo suvaidintas veikalėlis „Aš numiriau“, padainavo „Bijunėlį“, „Ko liudi sesele“, „Suktinį“, pažaidė tautinių žaislų ir t. t.

Vaidinimas išėjo silpnokas, kadangi artistai scena nėra išsilavinę, nes beveik visi jie vaidino tik pirmą kartą; bet padainavo labai puikiai.

Charą moko Petras Kavaliauskis iš Kauno, o kadangi jis būna dažnai pririštas prie tarnybos, tai kiek išgalėdamas pavaduoja jį suprantas muziką ir gaidas Kaz. Levandauskis. K. Levandauskis, būdamas Liepojoje, kiek tik išgalės leido, darbavos savo tautiečiams, taisydamas spektaklius kaip režiseris, gi dabar, karo aplinkybių priverstas apsigyventi Gomelyje, dirba nemažesnę energiją.

Gomeliečių lietuvių būrelis, per Kalėdų vaikų vakarėlį (eglaite) pradėjęs dėti aukas fondui mūsų tautiečiams grįžti po karo savo tėvynę, to fondo neužmiršta ir toliau. Be pagarsintų „Lietuvių Balso“ 9-me numeryje, dar aukojo šie žmonės: Peliks. Narmontas ir., Ona Gabrėnienė ir., Juoz. Šapkauskis ir., Ona Jakaitytė ir., Morta Bandziulytė ir., Jon. Lapinskis ir., Alek. Vincerževskis ir., Juoz. Žosinas ir., Rokas Gričius ir., Viso labo jau sudėjo 57 rub. 30 kap.

Nemalonu, kodėl kitų miestų lietuviai prie to fondo neprisideda.

P. Klimka.

SIMBIRSKAS.

Lietuvių pabėgėlių yra ir čia apie 500, kuriuos atvijo karo audra iš nelaimingos Lietuvos. Tur būti, jau toki lietuviai dalis. Čia Simbirske yra įsteigtas Lietuvių Centro Komiteto skyrius, kuris rūpinas lietuvių pabėgėliais. Centro Komitetas atsiuntė čia darbštų įgaliotinių p. J. Avizonį, kuris daug vargo pakėlė, berankiodamas pabėgėlius po visą apylinkę. Visi lietuviai pabėgėliai gerai laikomi: turim švarius kambarius, gauname malkų, šviesą ir po 15 kap dienai kiekvienas, kas negal dirbti darbo — mažieji, seniai ir nesveikieji. Pirmą gaudavom po 20 kap. Dvasios reikalai taip pat aprūpinti: yra įkurta mokykla, kurią lanko pabėgėlių vaikeliai. Jie labai linksmi, kad turi gerą mokytoją. Čia taip pat bus atidaryta siuvelykla mergaitėms. Mašinos jau supirktos. Tikimasi gauti siūti kareiviams drabužių. Gauname laikraščius „Lietuvių Balsą“, „Rygos Garsą“ ir „Vadą“. Išpažinties šiaip taip prieinam prie vietos klebono lenko, kurs supranta ir lietuviškai. Tik pamaldų negirdim niekados lietuviškai, vien lenkiškai. Pas mus Simbirske didelė brangenybė, bet ir darbų yra. Vyrų vidutiniai uždirba per dieną po 1 rb. 50 kap, o moters po 1 rb., kasdami sodą.

Jovaras.

KOSTROMA.

Balandžio 11 d. Ostrovskio salėje buvo lietuvių vakaras. Pagiedota lietuvių himnas „Lietuva tėvynė mūsų“ ir padainuota kelios lietuvių dainos. Už tai padėkos žodis Chmieliauskiui, kuris trumpu laiku spėjo sudaryti chorą ir su tvarkyti visai atskirus nesusidainavusius balsus. Suvaidinta buvo „Jaunikis“, Gryniaus verstas veikalėlis iš Čechovo. Labiausiai pasižymėjo p. Zubauskaitė. Didžiausią įspūdį padarė pasirodęs lietuvis vaikas lankoje pamiškėje, su dalgiu ant pečių šienpiūvis. Kad uždainavo „Sunku man vienam ant svieto gyventi“, padedant Zubauskaitę ir Garlauskaitę, rankų plojimams nebuvo galo. Sutaisė tą vaizdelį p. Zubauskis.

Vaizdelis priminė Lietuvos šienpiūtę. Visi išreiškė norą pamatyti daugiau panašių dalykų. Girdėti, kad netrukus Kostromoje vėl būsiąs lietuvių vakaras. Pagirtinas darbas!

Matės.

TIFLISAS.

Iš Lietuvos pabėgėlių ir tolimame Tiflise atsirado gana didokas skaičius. Perniai rudenį įsisteigęs Lietuvių Komitetas pasamdė butą, kad ir labai nedidelį, nes lėšų nebuvo iš kur gauti. Komitetas aukomis, narių mokesniais stengėsi šiaip betaip rūpinti pabėgėlius. Pabėgėliams šelpti, kiek galėdama, paaukojo pinigų ir Tifliso Lietuvių Savitarpinio Susiėlpimo Draugija. Komitetą steigiant, daug pasidarbavo Kaukazo armijos kapelionas kun. d-ras Steponavičius. Tik gaila, jis retai teapsilanko Tiflise.

Jau 1912 metais čia įsteigta Tifliso Lietuvių Savitarpinės Pagalbos Draugija. Jos įsteigėjas buvo S. Jazdauskis. Draugija steigti—darbas buvo nelengvas, nes lietuviai lyg netikėtai, rodės, čia apsigyvenę ir be to, nė menkiausio supratimo apie draugijas ankščiau neturėjo. Bet S. Jazdauskio pradėtas darbas nenuėjo niekais. Lietuviai, susispietę šiek tiek į būrelį, išsiaiškino draugijos reikalingumą ir naudingumą.

Įsikūrusi Tifliso lietuvių draugija, kaip ir visos lietuvių draugijos, ėmė taisyti lietuvių vakarus su vaidinimais ir dainomis ir kitokius pasilinksminimus. Šiandien ji turi ir gerą butą pasisamdžiusi. Narių skaičius žymiai didėja. Taip man Tiflise tik antrą mėnesį begyvenant, į Liet. Sav. Pag. Draugiją įstojo daugiau ne 30 naujų narių.

Nemaža yra ir tai draugijai pasidarbavęs kun. d-ras Steponavičius, traukdamas tifliso lietuvių gyvu žodžiu į draugijos gyvenimą; nemaža jis yra draugijai ir aukų padėjęs, savo lėšomis taisydamas vakarus, chorą organizuodamas, pjaniną samdydamas ir t. t. Antras didelis draugijos globėjas yra jos įsteigėjas ir pirmininkas Jazdauskis. Jis paaukojo draugijai daug knygų ir davė jai naudoties savo inventorių. Tik kad tas šių dienų baisusis karas neatimtų mums tokių gerų darbininkų.

Tifliso lietuviai gali džiaugties ir didžiutes susilaukę Storko, kurs, būdamas išėjęs konservatoriją, labai geba organizuoti choras, kurie žavi publiką lietuvių dainomis. Tad Tifliso lietuviai veik ir jausti nejaucia, jog aplinkui karas siaučia, nes kaskart sulaukia vis naujos dvasios gaivinamos pojėgos

S. Pašakarnis

Bažnytinės žinios.

Ligovė dangunžengimo dienoje 19 d. gegužės pusiau pirmos valandos luterių bažnyčioje (Dernovo gatvė) bus pamaldos lietuviams reformatams.

Žinios.

PETRAPILIS.

Latvių Centro Komiteto 98 skyrių samatas peržiūrėjo tam tikrosios tarybos kredito komisija ir sumazino jas iš 2.386.561 rb. lig 1.493.107 rb.

Mokesnis nuo karo pelno jau esąs ministerių farybos išžiūrėtas ir patvirtintas, bereikią tik ministeriams pasirašyti žurnalas. Ketinama mokesnio nuo karo pelno įstatymas įvesti 87-ju pam. įstat. straipsniu. Akm. anglių ir metalo pramoninkų taryboje, išgirdus apie tai, kilę kalbų ir ginčų. Rasta esą daug žadamojo įstatymo trūkumų ir pripažinta buvę, jog negeistina būtų naudoties 87-ju pam. įstat. straipsniu prieš pat prasidedant įstatymų leidžiamųjų įstaigų posėdžiams.

Leista auginti kiaulės. Miesto viršininkas geg. 10 d. išleido įsaky-

mą, kuriuo mokykloms su bendrabučiais, ligoninėms, prieglaudoms, taip pat kepykloms ir apskritai visiems, kam lieka nuo valgymų daug atmatų, leista auginti kiaulės, tik kad būtų įtaisyti geri ir patogioje vietoje tvartai, kad nekenktų miesto sveikatos reikalams. Policijai įsakyta nekludyti ir vaduoties tam reikalui ne 1902 m., o 1884 m. įstatais.

Jei užpultų priešininkų oro lakiotojai. Sostinės oro gynimo štabo viršininko pasiūlymu buvo tam tikras posėdis, kurs svarstė priemonius, kaip teikti pagalbą nelaimėi atsitikus, jeigu priešininkas oru užpultų sostinę, ir į kurią buvo pakviestas Miestų Sąjungos daktaras. Miestų Sąjungos Petrapilio Komitetas savo keliu pavedė savo sveikatos skyriui sustatyti greitosios pagalbos pleną. Dabar jis jau sustatytas ir Komiteto patvirtintas. Miestas padalintas į rajonus, kuriuose gydytojai ir sanitarai nuolat dižuruos.

Karo paskola. Pinigyno ministeris, komercijos bankų sindikatu paprašius ir kredito kancelerijos viršininkui apie tai pranešus, sutiko naujosios karo paskalos pasirašymo laiką pratęsti lig gegužės 31 dienos. Lig tos dienos paskolai parašus priiminės tiek Valstybės Banka, tiek visuomenės ir privatinės bankos, kredito įstaigos ir taupomosios kasos.

Alus ir vynas. Patrapilio miesto dūmoje keliama klausimas leisti pardavinėti vyną. Kyla klausimas, kaip žiūrėti į tą dalyką Valstybės Dūma. Žmonių sveikatos komisija buvo sustačiusi įstatymo sumanymą uždrausti apskritai pardavinėti gėrimus stipresnius, negu 1½ procento alkoholio, bet Dūmoje atsirado jo priešininkų ir lig Velykų jis nebuvo priimtas. Dabar, girdėti, kadetų frakcija statanti savo sumanymą leisti pardavinėti stipriuosius gerimus lig 6% alkoholio. Šis klausimas, girdėti, būsiąs svarstomas pačioje šios naujos V. Dūmos sesijos pradžioje, kuri prasidės gegužės 16 d.

Nauju Vyriausiosios Spaudos Reikalų Valdybos viršininku paskirtas Petrapilio universiteto teisių fakulteto profesorius ir to fakulteto dėkanas V. Udincevas. Nuo dėkano pareigų jis atsisakysias, bet profesoriumi pasilikysias ir lekcijas skaitysias. Ministerių pirmininkui Šturmeriui esant Jaroslavlės gubernatoriumi, Udincevas buvęs Jaroslavlės Demidovo licejaus profesoriumi.

Armėnų suvažiavimas. Gegužės 10 d. Petrapilyje prasidėjo visų armėnų suvažiavimas. Dalyvauja daugiau ne 150 delegatų, įvairių armėnų draugijų įgaliotinių. Svarstoma nuo karo nukentėjusiųjų šelpimas ir apskritai armėnų reikalai.

SVETUR.

VOKIETIJA.

Vasaros laikas. Vokietijos valstybių Sąjungos Taryba nutarė vasarai, vadinasi, nuo gegužės 1 d. lig spalio 1 d., įvesti vadinamąjį „vasaros laiką“, kuriuo visi laikrodžiai bus pavaryti viena valanda pirmiau ir eis taip visą vasarą, taip kad gegužės mėnuo Vokietijoje prasidėtų dar balandžio mėn. 30 d. naktį, 11 mušus, o rugsėjo 30 d. naktį, mušus 12 val., laikrodžiai bus atsukti atgal į 11 val.

Geležies vagonai. Vokietijoje, trūkstant tinkamos medžio medžiagos, pradėta esą dirbti geležies vagonai. Jie esą net patogesni, negu mediniai, nes esą stipresni, net lengvesni ir, be to, esą mažiau pavojaus žmonėms keleiviams, atsitikus gelžkelio nelaimėi.

220 naujų nardomųjų laivų. Kaip pasakojęs buvusysis Vokiečių kancleris Biulovas, Vokietija, jau karui prasidėjus, pasidirbinusi 220 naujų didelių nardamųjų laivų.

Patariama vaikščioti basiemis. Štrasburgo į karą pašauktųjų šeimynų šelpiamasis komitetas parašęs tėvams atsišaukimą, kuriuo raginas tėvus pratinti vasarą vaikus vaikščioti basus. Būsią ir sveika ir atliksią daug odos, iš kurios galima būsią siūti batai kareiviams.

Trūkstant maisto. Sąjungos taryba davusi kancleriui didelių įgaliojimų jam pačiam arba kam jis paves: pirkti, konfiskuoti ir dalyti valgomus daiktus ir pašarą. Visos įstaigos ir valdininkai turės klausyti jo įsakymų maitinimo reikalui.

Nauji ministrai. Visos Vokietijos vidaus reikalų ministeriu paskirtas Helferichas vietoje Delbruko, finansų ministeriu — gr. Redernas, o maitinimo valdybos viršininku — Prūsų Rytų ober - prezidentas Batockis; jo padėjėjais bus ūkio ministeris Falkenhauzenas ir laukų gelžkelių viršininkas Grenieris.

VENGRAI.

Mirė senas vengrų vadas. Vengrų sostinėje Budapešte mirė Arturas Gergejus, 98 metų senelis, kurs 1848 metais per sukilimą buvo vengrų revoliucionierių armijos vadu. Jis buvo žymiausias tos gadybės vyras ir lig pat mirties išbuvo didelis Vengrų patrijotas. Ypač buvo pagarsėjęs, kada su savo armija 1848 m. ties Isačegu sumušo didelę 50.000 austrų armiją ir tokiu būdu paliosavo ir vengrų sostinę Budapeštą. Tik paskiau, įsikišus rusams, Gergejo pulkai buvo nugalėti ir turėjo pasiduoti. Budamas revoliucionierių vyriausybės narys, jis vedė tarybas su rusais ir siūlė Vengrų sostą didž. kunigaikščiui Kastantinui. Dvi dieni jis buvo tikru Vengrų diktatoriumi. Paskiau buvo kaltinamas ir įtariamas, kad tyčia pasidavęs rusams. Tik ilgainiui jam tepavyko išsitiesinti ir tik 1868 met. tebuvo paliosuotas.

TURKAI.

Vokiečių valdininkai. Vokiečių laikraščiai praneša, kad netrukus būsianti paskirta visa eilė vokiečių valdininkų į augštas Turkų vyriausybės vietas. Vyriausiojo valstybės teismo nariu jau paskirtas vokiečių Heincė.

RUMUNIJĄ.

Rumunijos žymūs politikos veikėjai ir buvę ministrai, Take-Ioneskui vadovaujant, atsisakę nuo Austrijos jiems duotų ordenų ir sugrąžinę juos atgal. Del to kilusi didelė manifestacija prieš Austriją.

Sutartį su Austrija Rumunijos vyriausybė jau pasirašiusi.

KINAI.

Kandidatas į prezidentus. Nankino mieste susirinkę Kinų provincijų gubernatoriai tarėsi apie Juansikajaus atsisakymą ir naują kandidatą į prezidentus. Tinkamiausiu pripažinę dabartinį viceprezidentą Li-Juan-Chuną. Pietų kraštų delegatas atsisakęs pripažinti ir vesti tarybas, lig Juansikajaus visai atsisakys nuo valdžios.

KARAS.

Rusų karo laukuose paskutinėmis dienomis šiek tiek svarbių atsitikimų buvo tik Kaukaze, ypač Persijoje.

Prsijoje Mosulo linku gener. Baratrovo kariuomenė vis žengia tolyn, nugalėdama visas kliutis ir paimdama tai vieną tai kitą miestą arba svarbią vietą. Geguž. 10 d. rusai paėmė Persijoje prie Turkų sienos Serdešto miestą, lig kurio iš nesena rusų paimto Sakizo yra 80 varstų. Serdeštas tuo svarbus, kad jis iš šono gins rusus, paėmusius pirmiau Revanduzos miestą Mesopotamijoje. Pačiu paskutiniu laiku gauta žinių, kad priešakinės rusų dalys—raitininkai ir kazokai—jau susiekę su anglų kariuomene, kuri stovi Tigro upės paupiuose ir kaunasi su turkais, eidama iš pietų pusės Bagdado keliu.

Kitose vietose Kaukazo šone didelių atsitikimų nebuvo. Turkai kartkartėmis mėgino pulti rusus ir vakarus Trapezondo miesto, bet jiems įvis nevyko; priešingai, vietomis rusai, nugalėję turkus; vejas juos iš svarbių stovyklų. Taip, geg. 10 d. rusai paėmė prie Hamišchano kelio svarbias Tauro kalnų viršūnes. Vakaru šone, kituose rusų karo

laukuose daugiausia eina artilerijos šaudymai. Tik vietomis susitikę žvalgai susikerta durtuvais arba pasišaudo. Didelių žygių nuo Rygos lig pat Rumunų sienos šiuo metu nematyti.

Prancūzuose smarkiausios kovos ties Verdenu. Vokiečiai, nesigallėdami nei šovinių, nei žmonių, neliaudami puola Verdenu tvirtumas tai vienoje tai kitoje vietoje. Sektis jiems nesisėka. Prancūzai, atmušę visus vokiečių ančpuolius, paskutiniu laiku patys pradėjo pulti vokiečius; jie išgrūdo vokiečius iš eilės apkasų ties Duomono fortu ir paėmė apie tris ketvirtadalius paties Duomono; be to prancūzams pavyko išgrūsti vokiečius iš kai kurių apkasų ties „304“ augštuma. Vokiečiai dar smarkiau užsikirto pulti prancūzus ir šit, geg. 11 d., jiems, paklojus daugybės žmonių, pavyko atsiimti kai kuriuos apkasus ties Duomonu ir paimti Kiumjero kaimą kairiojoje Maaso upės pusėje. Ties Verdenu mūšiai nesiliauja nei dieną nei naktį.

Taip smarkių mūšių būna anglų fronte. Vokiečiai ir ten jau nebesitenkina vienu artilerijos šaudymu, o ima vis dažniau pulte pulti anglų apkasus ir stovyklas, bet niekur dar jiems nepavyko išstumti anglų iš jų apkasų. Priešingai, anglai gerokai laimėjo ties Vimi.

Belgų fronte daugiausia šaudosi abiejų pusių artilerija.

Italų šone austrai, sutraukę daug naujos kariuomenės, nemažiau kaip 12 naujų divizijų, partauktų daugiausia iš Balkanų, iš Makedonijos, metėsi ant italų, norėdami iš Trentino pusės pralaužti italų fronto liniją ir įsiveržti į Venecijos slėnį. Jei tas žygis jiems pavyktų, jie atkirstų tą italų kariuomenę, kuri stovi į rytus nuo to slėnio prie Austrų sienos. Italai daugelyje vietų, atsikirzdami austrų puolimams, pasitraukė iš priešakinių stovyklų į užpakalines, kaip sako stipresnes. Karo žinovai spėja ir italų šone susidarysias panašus padėjimas, kaip prancūzų šone ties Verdenu.

Paskutinės karo žinios.

Prancūzų šone ties Verdenu ir vokiečiai ir prancūzai paleido audringą artilerijos ugnį į Duomono fortą, iš kurio prancūzai pirmiau buvo pasitraukę. Vokiečiai, ilgą laiką veltui puolę fortą ir pakloję daugybės kareivių, pagaliaus paėmė Duomono griuvėsius. Prancūzai laiko nejuddami artimiausias aplink Duomoną pozicijas. Vokiečiai buvo norėję pralaužti prancūzų frontą Lakajeto miške, bet buvo atmušti artilerijos ir pėstininkų.

Ties Mortomu vokiečiai norėjo pasistūmėti toliau iš nesena jų užimto Kiumjero kaimo. Prancūzai visus jų puolimus atrėmė artilerijos ir šautuvų ugnimi; pagaliaus patys prancūzai, užpuolę vokiečius, atsiėmė iš jų Kiumjero kaimo pietų apkasus.

Bulgarai kuopia daug kariuomenės Vardaro paupiuose.

Italai su serbais, sako, jau pabaigtinai susitarę del Dalmatijos ir apskritai Adrijatikos pajūrių. Italai pasi-laikysias Istriją ir Dalmatijos šiaurę, o serbams teksią Dalmatijos pietai su Spalata. Serbai pripažįsta Italijos viršenybę Adrijatikos jūroje.

Kalbos apie taiką.

Stokholme gauta esą žinių, kad Ispanijos žymūs politikos veikėjai, leidus karaliui, įsteigę draugiją, kuri rūpinsiantis tuoju pradėti taikinti kovojančiasias valstybes. Draugijos pasiuntiniai netrukus važiuosią į Petrapilį, Londoną, Paryžių ir Berlyną.

Švedų laikraštis „Berlingske Tidende“ skelbia sužinojęs, kad Ispanijos karalius ir Amerikos Jungtinių Valstijų prezidentas Vilsonas ruošią sąlygas pradėti taikos tarybas.

Aukos.

PER „LIET. BALSO“ REDAKCIJĄ.

Č. Sasnauskio Fondui (per kun. A. Vilimavičių):

1. L. S. Kairūnaitis 5 rb.
2. Kun. Jul. Lindė 5 „

3.	Bron. Jon. Malkevičius	5	"
4.	Richard. Grybauskis	2	"
5.	Stepan. Grybauskienė	1	"
6.	Onytė Stankevičaitė	1	"
7.	Afic. R. Burakas (per J. Grigoni)	5	"
8.	El. Šešnulevičienė (per. kun. K. Alšauskį)	3	rb.
	Juoz. Valaitis	3	"
	Juoz. Prapuolenis	5	"
	Juoz. Januškevičius	5	"
	Per A. Paulauskį, Č. Sasnauskio		
	Komiteto kasininką.		
	A. Dubinskis	100	"
	J. Petrauskis	3	"
	J. Gircis	3	"
	J. Gludutis	2	"

L. D-JOS CENTRO KOMITETUI.			
(Per patį Komitetą).			
	D-ras Makevičius	20	rb.
	A. Bilūnas	10	"
	D-ras Velbutas	5	"

IRKUTSKAS,

balandžio 20 d. 1916 m.

Pabėgėliams, gyvenantiems Irkutsko prieglaudose, prieš Kalėdas auکوو šie žmonės:

Ig. Augėvičius	5	rubl.	—	kap.
Kun. J. Jakštis	5	"	—	"
X. X.	3	"	—	"
Pr. Rubikas	3	"	50	"
V. Juozėnas	3	"	—	"
St. Molis	3	"	—	"
I. Survila	1	"	—	"
N. Galvydis	1	"	—	"
M. Fedaravičius	1	"	—	"
J. Bruzgulis	1	"	—	"
V. Giedraitis	2	"	—	"
A. Marčiukaitis	1	"	—	"
Chauziukas	1	"	—	"
B. Balcevičius	—	"	50	"
I. Gustys	—	"	50	"
Apaleinis	—	"	45	"

V. Leščinskaitė	—	"	50	"
M. Baltusis	—	"	30	"
Viso labo 32 rubl. 75 kap.				
Prieš Velykų Šventės auکوو:				
P. Daukša	5	rubl.	—	kap.
Pr. Madeikis	5	"	—	"
Ig. Augėvičius	5	"	—	"
I. Paulius	3	"	—	"
S. Arlauskis	3	"	—	"
C. Rusteika	3	"	—	"
V. Juozėnas	3	"	—	"
V. i P. Giedraičiai	3	"	—	"
J. Sarcevičius	3	"	—	"
E. ir V. Prizjalgauškiai	2	"	—	"
Pr. Rubikas	2	"	—	"
J. Survila	2	"	—	"
A. Marčiukaitis	1	"	—	"
N. Galvydis	1	"	—	"
R. Skrebutėnas	1	"	—	"
I. Gustys	1	"	—	"
M. Fedaravičius	1	"	—	"
Apaleinis	1	"	—	"
Chauziukas	1	"	—	"
St. Stulpinas	1	"	—	"
Galka	1	"	—	"
Bruzgutis	1	"	—	"
A. Obidzinskis	1	"	—	"
Tad. Dūnais	1	"	—	"
O. Kulikauskis	—	"	50	"
B. Balcevičius	—	"	50	"
V. Kolanovskis	—	"	50	"
M. J. Cimierskiai	—	"	50	"
Riabininas	—	"	20	"
Ivaškevičius	—	"	20	"
N. N.	—	"	15	"

Viso labo 56 rubl. 55 kap.

Surinkti pinigai padalyti lygiomis dalimis 39 pabėg. lietuviams.
I. Survila.

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

JUOZAS BUTRIMAS Prašo atsilipti Petro Verbauskio iš Jurgiškų, Alytaus val.

JONAS PLIANTAS prašo atsilipti Juozą Tamulionį iš Miklušėnų ir Juozą Krutulį iš Bakšių, Alytaus val. Игумень, Павловская 9.

903—1

Prašu atsilipti p-lę KAUNIUTĘ, baigusią Marijampolės „Ziburio“ progimnaziją, paskiaus gimnaziją. Игумень, Муравьевская 66. I. Валайтис.

904—1

KAREIVIAI: Juozas Milinis Vilkmėgės ap., Skapiškio par., Vizbarų sodž.; Martynas Baikštys Šiaulių ap. Joniškio miest., ir Alfonsas Pašukonis Trakų ap. Merkinės par. Gudakiemio sodž., ieško giminių ir pažįstamų. Дѣйств. армія 2 п. 7-го Сибирск. Мортирн. парк. Артил. дивизион.

905—1

NIKODEMAS KAVALIAUSKAS kurpius iš Alyvto ieško kurpiaus Stanislovo Venclovo iš Marijampolės, Pijaus Adomavičiaus nuo vilkaviškio ir Juozo Anusauskio iš Virbaliaus. Шкловъ, Могила. губ. Литовск. Комит.

906—1

AUGUSTINAS ŠOSTAKAS-BUVAUKEVIČIUS Zapiškio dv. ir par. Marijampolės ap. ieško giminių ir pažįstamų. Ярославль, Тверицы, Набережная 59.

907—2

KAREIVIS STANISLOVAS VARIAKOJIS Kauno gub., Panevėžio ap., Biržų val., Montvidiškių vienk., ieško motinos ir seselės, giminių ir pažįstamų Gajūnų ir Rimšių sodž. Гор. Вязьма, Смол. г. 259 пѣх. зау. баталіонъ 5-я рот.

908—2

TEOFILIJA GABRILAVIČAITĖ Triškių Trakų ap. prašo giminių ir pažįstamų aisilipti. Гор. Кологривъ, Костромской губ., приставу 4-го стана Кологр. у. Кузьминскому. Gabri-lavičaitė.

910—2

Ieškau ONOS ir JUOZO ZALESKIO, kareivio, Šiaulių ap., Skiemų val. Berezinos dv. Ст. Антонополь, Вит. губ., им. Фейманы, Рѣжницкаго уѣзд. А. Залескому.

911—2

JONAS PRALINSKAS Babėnų val., Panevėžio ap., ieško dukt. Lucijos Pralinskiūtės 15 m. ir Prano Ramanavičiaus. Ярославль, Романовская 44. Литовск. Комит.

912—2

ANDRIUS RAGUCKIS Gudelių gm., Marijampolės ap., ieško tėvo Tamošiaus Raguckio Sergijavoskaim., Plutiškių par. Adr.: Ярославль, Романовская 44, Литов. Комитетъ.

913—2

KONSTANCIJA MICKIEVIČIENĖ Giniūnų kaim. Prienų par., Marijampolės ap., ieško Anastazijos Jadautienės, giminių ir pažįstamų. Atsilipti! Ярославль, Тверица Набережная д. 59, К. Мицкевичъ.

914—2

BUGALTERIS su gera praktika, turis liudymų, liuosas nuo kariuomenės, ieško vietos. Salygas siusti: Минск, Коломенская 30/32. Іос. Жебровскому (іd. bugalteriui).

915—1

VINCAS JURKŪNAS Gyvena. Нижн.-Новгородъ, Сергѣевскій пер., д. Вазанава, кв. 6.

841—1

KAREIVIS ANTANAS Bieliauskas ieško tėvų, giminių ir pažįstamų. Кострома, 88-й пѣх. зап. батал., 8-я рота, команда спеціал. I взвод.

842—1

JONAS LAURINAITIS Kauno g., Nemakščių miest., su žmona ir vaikais, prašo giminių ir pažįstamų atsilipti. Егорьевскъ, Рязанск. губ., п.т. контора И. С. Лавринойтисъ.

843—1

JURGIS DUNEVIČIUS. Druseikių k., Biržų val., ieško dukters Kotrynos. Харьковъ, Основа, Боровская ул. 3.

ADOMAS JOKUBĖNAS Panevėžio ap., Paberžių sodž., Biržų par., ieško dukters Natalijos, brolio, sūnaus Jokūbo ir Lukšės Motiejaus. Витеб. губ. м-ко Крейцбургъ, Кузнецн. пер. № 2, кв. 32.

844—1

TEOFILIJA AIŠAUSKIENĖ Bazilionų miest. ieško brolių Juozo, Jono ir Stasio Chlebinskų ir sesers Sofijos. Москва, с. Богородское, Никольская 14.

845—1

KAREIVIS ALEKS. BIČKAUSKAS ieško brolio Jono, Tado ir Jono Pajerskių. Дѣйств. арм. Полев. воен. подв. хлѣбопекъ № 12, Лит. А. 68 пѣх. дивиз.

846—1

Ieškau motinos Kastancijos, seserų Julijos ir Elzbiotos iš Varnių m., brolio Povilo iš Karklėnų sodž., Raseinių apskr., ir Pažarauskų Elzbiotos iš Kelmės. Adresas: Mr. Ignacas Sutkievicz № 14 Moore str. Cambridgeport. Mass. United States of America.

847—1

ONA KULAKAUSKIENĖ Šiaulių miesto nori susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais. Харьковъ. Большая Панасовская 11.

848—1

Jonas Pikas,

Kauno gub., Panevėžio aps., Biržų miest., ieškau motinos, giminių ir draugų. Mano adresas: Петроградъ, Симеоновская ул. № 7 — 6 „Литовская типография“

JONAS ŽEIMIS, ADOMAS BU-NEVIČIUS ir PETRAS BLAŽEVIČIUS Jezno val. ieškom pažįstamų. Москва, Садовники 29 Борисова.

850—1

PETRAS MILIAUSKAS Udrijos gm. gyvena. г. Самара Дворянская ул. 136, кв. 11, Государ. Конюшн.

851—1

JUZEFA VALIUŠKAITĖ ieško sesers Uršulės Valiūskaitės iš Kauno. Самара, Дворянская ул. 136, Государств. конюшня, Юзефа Валуш-кисъ.

852—2

ELENA BURČIKIUTĖ (KAIRAITIENĖ) Kalvarijos parap. iš Zapalimų kaimo, ieškau tėvo Antano Burčikos, pargrįžusio iš Anglijos. Петроградъ, Забалканскій пр. № 70 кв. 18.

1033—2

JUOZAS JUŠKAUSKAS, kareivis, iš Vartų kaimo, Krosnos valsč., Suv. gub., ieškau savo žmonos su vaikais, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Лиговская 285, Лазаретъ Жукова.

1034—1

JUOZAS VERŠINSKAS prašo atsilipti giminių ir pažįstamų. Москва, 2-я Брестская, 43, кв. 31.

941—2

PETRAS MERECKAS Kauno gub., Raseinių ap., Garainių k., ieško giminių ir pažįstamų Ростовъ на дону, Яшенкова ул. Нр. 11/13 Петру Іос Мерецкому.

942—1

ALFONSAS REDELSKIS Kauno gub. Raseinių ap., Kelmės val., Kražių par., Trakšių k. prašo giminių ir pažįstamų atsilipti. Дѣств. арм. 117 Дополн.-вольнонаемный обозн. баталіонъ. 582 транспортъ, I взв., II отд.

943—1

PETRAS VALNIŪNAS ieškau giminių ir pažįstamų. Prašau atsilipt. Харбинъ Главная мастерская Контрольн. будка.

944—1

LAURINAS DOBKEVIČIUS, Miško- nių sodž. Skapiškio par., ieškau Mažeikių. Москва, сел. Богородское, Большая Богородская 19.

945—1

Ieškau TAMOŠIAUS TAUJENIO, Antano Masiaus, Juozo ir Ievos Šalčių, Veronikos Anuzienės iš Mažeikių, Elzbiotos Garalienės Rekečių kaim. Гор. Ромны, Полтавск. губ., Ново-Лазовая ул. домъ Гуткова Левъ Бальсисъ.

946—1

Skaitykite ir platinkite

„Lietuvių Balsą“.

„Lietuvių Balso“ kaina: nuo Gegužės mėn. 1 dienos ligi metų galo —

RUSUOSE: 3 rub. 45 kap.

UŽSIENIUOSE: 6 rub. 20 kap.

Skelbimų kaina: Petito (smulkaus rašto) eilutei prieš tekstą 60 kap., po teksto 30 kap. Giminių ieškantiems: eilėlė 10 kap., arba už žodį 4 kap. Amerikoje: prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 centai; giminių ieškantiems eilėlė 10 centų, arba už žodį po 4 centus.

„Lietuvių Balsas“ eina į Ameriką, Angliją, Italiją, Daniją, Šveicariją, Švediją ir k.

Pinigus iš paminėtų valstybių prenumeratai, skelbimams ir giminėms šelpti gauname čekais ir k.

694—4

LICITACIJA!

Pp. Lukšų aptiekos krautuvė, Rygos bei Peterhofo prospektų kampas, įeiti iš Rygos prosp., gegužės 18 d. 12¹/₂ val. dieną bus parduodamos aptiekos prekės (muilai parfumerija ir t.t.)

985-2

Kereivis PETRAS NORBUNTAS Kauno gub. Panevėžio ap. Penevo val., Daukniūnų kaim., prašo brolių ir draugų atsilipti. Самара, Пред-теченская 46, Литов. Комит.

895—2

KATARINA PAEŽERIENĖ Suv. g., Marijamp. ap., Garlevos par., ieško sesers Marijonos Barmuvienės iš Sancy. Ярославль. Романовская 44. Литовск. Комит.

897—4

KAREIVIS KAZIMERAS Anilionis ieško giminių. Тифлисъ, Навт-лугъ, Конскій запасъ.

853—1

ANTANAS STEFANKEVIČIUS Jezno miest. ieško brolio Kazimiero, Zaslių žemsargio. Шкловъ, Могила. губ., Продойная ул. 50. 898—1

PRANCIŠKUS BUTKUS iš Mažeikių, Šiaulių ap., ieško švogerio Vinco Sutkevičiaus, jo sesers Uršulės ir kitų pažįstamų mažeikičių ir tirškelių. ст. Бахмачъ Л.-Р. ж. д. 57 околд.

899—1

JONAS REMEIKAS, Marijamp. ap., Ingavagio kaim., ieško giminių ir pažįstamų. Екатеринославъ, 2 чечел. № 2.

900—2

JONAS KARNAUSKAS iš Rygos ieško dukters Viktorijos, Mat. Triško ir Juozo Jokubėno. Екатеринославъ, 3-й кайдак. 20.

901—2

IGNAS BAIKAUSKIS Panevėž. ap. ieško sesers Emilijos ir Vinco Povilavičiaus. Екатеринославъ Николаевскій пр. 20, Лит. Комит.

902—3

ELENA JONYNIENĖ Suvalkų gub. iš Odrijos, ieško žento Juozo Mickevičiaus iš Putriškių.

JULIJUS PEČKAITIS Suvalkų gub., Priamėžio, ieškau brolio Adomo iš Alytos; Adresas: st. Liudinovo, Kalužskoj gub., Židzinskago u. ul. Katovka, dom Charčevkina. 833—1

VERONIKA GRIZAIČYTĖ Zarasų aps., Suvalniškio m., gyvena Jaroslavl., Nikitskaja, 98 kv. 1. 865—2

Kareivis ADOMAS ČIUKŠIS Narbutų kaimo, Ukmergės aps., Kavarsko par., ieško tėvų, žmonos Uršulės, seserų Marijonos ir Elžbietos ir giminių. Adresas: Polock, Sbornaja Karauln. Komanda 863—3

PRANAS PAŠKAUSKAS Gruzdžių val., Šiaulių ap., ieško giminių ir pažįstamų.

VINCAS CENIS Vilniaus gub., ieško giminių ir pažįstamų. Adresas abiejų: Briansk, Orl. gub. Litovskij Komitet. 864—2

STANISLOVAS ZAVLEVIČIUS, Tverų m. Kauno g., Telšių ap., ieškau giminių ir pažįstamų. Atsiliiepkite. Moskva 1-ja Meščanskaja, 3-Krestovski per N 5 kv. 5 855—1

JONAS BASEVIČIUS Kalvarijos ap., Skersbalių kaimo, ieško tėvų, giminių ir pažįstamų. Adresas: Škov, Mogilevsk. gub. Litovskij Komitet. 861—1

JURGIS KUTRA Šniurkiškių sodž., Dovetavos mokytojas ir JOKUBAS KUTRA Medekių sodž., ieško giminių ir pažįstamų. Adresas: Nevel, Vitebsk. gub. Prodov. magaz. 862—1

Kostromos Liet. Komiteto nariai:
Elena BUDRYTĖ, Jonas KUTREVIČIUS, Juozas SRUTIS, Natalija KAROSAITĖ, Kazys ZUBAUSKIS, ir Barbora ZUBAUSKAITĖ — ieško giminių ir pažįstamų. Atsiliiepkite: Kostroma Rusina 34. 803—2

Kareivis JONAS MELINSKIS ieško žmonos Adelės su dviem dukterim Pušaloto m. Jurjev, Lif. g. 17 Vizdoravljavušė. Komanda 838—2

BOLESLOVAS GYLYS ieškau tėvų, giminių ir pažįstamų iš Kampiško kaimo, Garlevo vals., Marijampolės aps., Suvalkų gub. Atsiliiepkite: Petrograd, Glavnij pochtamt, 8-ja ekspedicija, činovniku B. Gylisu. 184—727—4

JUOZAS UOGINTAS iš Irdagių kaimo prašau giminių ir pažįstamų atsiliiepti. Adresas: Počtovaja st. Viekška, Mogil. gub., Š. Lifšicu dlia Oginta 219—987—1

PETRAS STRUMSKIS, Kauno gub., Zarasų apskr., Rokiškio par., ieško tėvų, giminių ir pažįstamų. Prašau atsiliiepti. Mogilev, Berezovskaja. ul. d. Pirenpeka 792—1

ANTANAS JANUŠKEVIČIUS, Kauno gub., Šiaulių apskr., Padubisės vals., ieškau savo uošvio ir kitų giminių bei pažįstamų. Adresas: Petrograd, Petr. Stor. B. Zelenina Nr. 16 kv. 17, 238—702—1

PETRAS STANKŪNAS iš Smilgių sod., Pumpėnų parap. Panevėžio apskr., ieškau giminių ir pažįstamų. Adresas: Petrograd, Pskovskaja ul., Nr. 19—21, kv. 37. 206—718—6

JURGIS KRISIŪNAS Kirbalių sod. Biržų par. ieško žento Martyno Balčiūno, jo žmonos Onos Stočkūnų kaim., Biržų par.

VINCAS GRIGARAVIČIUS Bazorų akol. Alytaus par. ieško žento Prano Rožanskio su žmona Ona Kalesninkų sodž. Alytaus par.

KATRĖ KRISIŪNIENĖ Cirulių k., Radviliškio par. ieško žento Petro Eiduko su žmona Ona.

ELŽBIETA DILIENE Sirvydžių k., Sosto par., ieško Magdalenos Jurėnienės, jos vaikų Emilijos, Marijonos ir Jono, Emilijos Dylėnės su dukterim., Adr.: Maskva, selo Bogoradskoje, Leontevskij per. d. Nr 7—9 kv 1. 840—1

BALTRUŠAITIS JUOZAS, Skriaudžių „Rūtos“ Krautuvės pardavėjas, ieškau giminių ir pažįstamų. Atsiliiepkite! ST. Žel. dor. i pochtvos otėdienije Sejma, Nižegordckoj gub., dēr. Sejma Baltrušajtis. 653—1

ALEKSANDRA JASNAUSKAS iš Stipinių kaimo, Panevėžio apskr., ieškau tėvo Aleksandro, seserų ir pažįstamų. Adresas: Petrograd, Nikolajevskaja ul., 39, kv. 4. 245—723—1

Kareivis BONAVENTŪRAS Jurgutis Kauno gub., Mosėdės parap., Gaulaukio sod., ieškau giminių, pažįstamų ir brolio MYKOLO Kanaadoje. Adresas: Diejstvujusčaja armija 11-ja Avtomobilnaja rota. 247—730—1

KAREIVIAI: Mat. Butkis, Pačiūnės vienk., Južintų val.; Kazimieras Paršiukas, Stasiškių val. Užpalių par.; Antanas Kačinskis, Maželiškių sod., Vyžuonių par.; Kazimieras Sirutis, Toleikių sod., Sudeikių par.; Juozas Indrašius Ilčiukų sod., Užpalių par.; Juozas Dapkus Utenos miest., Stasys Cepėnas, Velbiškių sodž. Utenos val.; Juozas Vaičiūnas Bajoriškių sod., Utenos val.; Napol. Sukys, Jirkupių sod., Aluntos val.; Adomas Šnuika Pakalių sod., Kusklių valsč.; Stasys Grybas, Varguolių sod., Balninkų val.; Benedik. Mileišis, Čiupelkės sod., Kelmės val., Raseinių aps. — ieškome giminių ir pažįstamų. Prašom atsiliiepti adresu: Diejstvujusčaja armija, 123 polk kont., 11 vozduchoplavatelnaia rota. 716—2

IGNACAS STONKUS ieško Leono ir Onos Stonkų iš m. Užvenčio, Šiaulių apskr., bei Augustino, Alponso, Jozepos ir Onos Mineikų iš Laukuvos parap., Telšių aps. Mano adresas: Petrograd, Voznesenskij prosp., n. 37, b. 67. 410—3

ANTANAS VERPEŠINSKIS Kauno gub., Raseinių apskr., Skaudvilės vel., Kundrotų kaimo, ieškau savo žmonos Pulcherijos. Adresas: Petrograd, Nevskij pr. Nr. 73 kv. 15 185—599—1

BRONISLOVAS MILIUS iš Zailių kaimo, Simno par., Kalvar. apskr., Suvalkų gub., ir Antanas Milius Liepakų kaim., Daukių par., gyvena Jaroslavyje: Jaroslavl, Romanovskaja 44, Litovskij Komitet. Prašo giminių ir pažįstamų atsiliiepti. 793—2

Kareivis JUOZAS TISKEVIČIUS iš Šančių ieško žmonos Kostancijos, sūnų Vaclovo 13 m., Mečišlovo 10 m., dukterų Elenos, Bronislavos ir švogerkos Onos. Vitebsk, et. polov. № 2 хлб-боек. Д. В. О. 4-ая рота. 936—1

VAITIEKUS DRAGAŠIUS, Simno val Angininkų kaim., prašo atsiliiepti Antano ir Ygno Kmieliauskų.

TAMOŠIUS AUSTREVIČIUS Suv. g. Kroklaukio val., Gluosnikų kaim., prašo giminių ir pažįstamų atsiliiepti.

VLADAS DAINAUCKIS Suv gub. Šventežerio val., Janėnų kaim., prašo giminių ir pažįstamų atsiliiepti.

YGNOTAS MISEVIČIUS Suv. gub., Kruosnos val., Birščių kaim., prašo giminių ir pažįstamų atsiliiepti.

PRANCIŠKUS URMANAVIČIUS Kalvarijos ap., Kirsnos val., Šeiminiškių kaim., prašo giminių ir pažįstamų atsiliiepti. St. Фастовъ, Киевской гub., дер. Волиця. 937—1

PFTRAS MOTIEJŪNAS. Nemeikšūnų kaim., Vaškų par., Panevėžio ap.

JONAS MISIŪNAS Ribakų kaimo Panemunėlio par., Zarasų ap. ieškom giminių ir pažįstamų. St. Сасово, Тамбовской гub. Московско Казанск. ж. д. Шоссейная ул. домъ Кашеткова. 938—1

Marcelė Čekovyčaitė Šiaulių ap. Pusišiškių sodž. ieško sesers Apolonijos, giminių ir pažįstamų. Ekaterinoslav, 4-ja Čečevka d. Perekretova 39. 839—1

Juozapas Krištopaitis Panevėžio ap. Pakruojaus valsč. Kapčiūnų sodžiaus ieško Apolonijos Liasauskaitės. Vyšni Voločok Tver. gub. Olitski kon. zapas. 8 otdel. vet. lazar. 830—1

LEŠČINSKAITĖ ELŽBIETA Šapnagių kaimo, Šiaulių par., Kauno gub., ieškau giminių ir pažįstamų. Atsiliiepkite! Гор. Воронежъ, Гамовская ул., домъ Богданова. Лещинской. 868—1

MILAVICKIENĖ RAZALIJA iš Balbieriškio, Marijampolės ap., Suvalkų gub., ieškau vyro kareivio Jono Milavickio, giminių ir pažįstamų. Atsiliiepkite! Воронежъ, Литовский Комитетъ. 869—1

DECKAITIS KAZYS, Pilviškių par., Suvalkų gub., ieškau brolio Jono 34 m., Tėvo Kazio ir seserų Marijos Paužienės ir Antaninos Deckaitės. Atsiliiepkite! Воронежъ, Литовский Комитетъ. 870—2

STANAITIS KAROLIS iš Puskelnų Marijampolės ap., Suvalkų gub., ieškau savo pačios Matildos ir tėvų-švogerių: Dumšaičio ir Jurkšaičio ir seserų Onos ir Augustės. Atsiliiepkite. Гор. Воронежъ, Б. Москвская ул. д. № 33, К. Станайтис. 871—2

Auksučių mokytojas JONAS MURKA prašo atsiliiepti giminių, draugų ir pažįstamų. Воронежъ, М. Дворянская № 21 Литовский Комитетъ. 872—3

ŽAKELIS JURGIS iš Čiškų, Alvito par., Suvalkų gub., ieško giminių ir pažįstamų. Atsiliiepkite! Гор. Воронежъ, Литовский Комитетъ. 873—1

KAIRAITIS Feliksas Vandėnių sodž. Višakio Rūdos par., Marijampolės ap., Suvalkų gub., ieško tėvų, brolio, giminių ir pažįstamų. Воронежъ, I Острогжская ул., кв. инженера Горещкаго. Феликсу Кайрайтис. 874—1

KAZYS ADOMAITIS Kauno g., Šiaulių ap., Ampuolų dv., ieško sūnaus Vinco 11 met. ir Kaimyno Kasto Simuko. Adr.: сел. Старое Юрьево, Тамб. гub., Козлов. уѣз. 875—2

PRANCIŠKA GAKŠTA ieško motinėls Onos Gakštienės ir visų giminių Kauno g. Betygalos val.

MIKASĖ AGURKAITĖ Suvalkų g., Raudenio val., Raudeniškių kaim., ieško tėvelio Jurgio Augurkio ir svainio Mykolo Grabausko. Adr.: Москва, Б. Грузинская, Курбатовский пер. д. № 2/21 кв. 42. 876—1

Mokytojas ANTANAS VALAITIS Tursučių k., Šunskų v., Suv. g., nori susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais. Москва, Владимир-Долгоруковская ул., д. № 7, кв. 107. 877—2

JONAS ŽUKAUSKAS Čekų kaimo, Šiaulių ap., Kauno g., ieško tėvėlių ir giminių. Дѣйств. арм. II запасн. Баталіонъ, музык. команда. 878—1

Kareivis KLEMENSAS ŠULGA ieško giminių ir pažįstamų. Prašau atsiliiepti. I Вышній-Волочекъ, Тверск. гub., Управление Олитскаго конскаго запаса. 789—1

JONAS CINGA Kauno g., Pumpėnų val., ieško dukters Antaninos. Кичеванъ на Дону. 8 линія 46. 880—1.

Kareivis STANISLOVAS KASPUTIS Paglūnės k., Betakių p., ieško tėvų ir pažįstamų. Витебскъ, Виленская караульная Команда, 1-ая рота. 881—1

MORTA GUDAVIČIENĖ Kauno g., Šiaulių ap., Papilės par., Dūsų sodž., ieško tėvo ir brolio, gyvenusių Rygoje. Kas žino—tepreneša. Петроградъ, Лермонтовский пр. 17, кв. 3. 883—1

Kas nori gauti darbo tegu kreipiasi Petrapilio Komiteto darbo biurui

II rota, n. 15—50, b. 28. Tel. 210-74.
Biuro vedėjas Augulevičius.

Marijona Vinklierienė Paulsgnadės dv. ieško dukters Julijos Žukauskienės. Tambov, Tezikovskaja 65 Litovskij Komitet. 826—1

Juzefa Aleksandravičienė Paulsgnadės dv. ieško dukt. Marijonos. Tambov, Tezikovskaja 65 Litovskij Komitet. 828—1

Kaštantinas Ivaška ieško kleriko Vinco Švagždžio. St. Osipoviči Minsko gub. Vogzalnaja ul. 19. 826—1

O. STANKAITYTĖ nori susirašinėti su dr-ge E. Miežiniute ir kitoimis. Petrapilis, I rota 14, b. 17. 882—1.

Kareivis VLADAS POVILONIS ieško brolio kareivio feldšerio. Полевая военная № 52 хлб-боек. 1-й Армейский Корпусъ, дѣйств. армія. 884—1

JONAS KARAZIJA Subačiaus par., Kauno gub., prašo atsiliiepti draugų ir pažįstamų. Петроградъ, Забалканский пр. 30, кв. 34. 885—1

Sužeistas kareivis STANISLOVAS DINAPAS Kauno gub., Raseinių ap., Kražių val., ieško tėvų, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Крюковъ каналъ № 15, лазаретъ 251. 886—1

ANTOSĖ PLEŠTYTĖ iš Rygos ieško motinos Karolinos, Onos Stankevičienės, Kast. Mickevičiaus. Саратовъ, Цыганская 154. 887—1

LEIKA KAZ., Mikerių sodž., Šimonių par., Vilkm. ap., ieško tėvų ir pažįstamų. Саратовъ, Александровская 4/88. Литовск. Комит. 888—2

ANDRELIŪNIENĖ ONA iš Mintaujos ieško Griciūno Petro ir pažįstamų. Саратовъ, Дворянская 39. 889—2

LOZOREVIČIUKĖ MAGD. iš Agliučiskės, Bagotosios par., ieško sesers Onos. Саратовъ, Александровская 4/88. 890—2

JUOZAS PAULAUSKIS Bagotosios p. Marijamp. ap. ieško tėvo Andriaus, sesers Agatos. Саратовъ, Нижняя 166. 891—1

MOKYTOJAS PRANAS ŠLAPIKAS Panemunės val., Šlenavos k., ieško giminių ir pažįstamų. Саратовъ, Дворянская 39. 892—3

KARALINA DORINIENĖ iš Kazlų Rūdos ieško vyro ir sūnaus Adolp. Žinantieji praneškit. Саратовъ, Александровская. Литовск. Ком. 893—1

MYKOLAS ARNATKEVIČIUS. Žaslių val., Trakų ap., Migučėnų kaim., prašo giminių ir pažįstamų atsiliiepti. Шкловъ, Могилевск. гub. Литовск. Комит. 894—2

EMILIJA SVEDRAUSKAITĖ Kirkių kaim., Kauno gub. ieško seserų ir pažįstamų. Ярославль, Широкая ул., 20 кв. 6. 896—1

Visu, kurie surado per laikraščelbimus savo šeimynas, gijmines, pažįstamus ir draugus, prašoma pranešti jų adresus Centraliniam Liet. Komiteto Inform. ir Registr. Biurui: Petrograd, Baskov per. 29, kv. 2.